

Mouřínov (okr. Vyškov)

„Prostřední vrch“, parc. č. 1646/1.

Lengyelská kultura. Příkopové ohrazení. Sonda. Badatelský výzkum.
AMČR: M-202500998.

Lokalizace: WGS-84: 49.1020000N, 17.0058000E

V roce 2025 proběhl sondážní výzkum výšinné neolitické lokality v poloze Mouřínov – „Prostřední vrch“ (Čižmář et al. 2020; Urban, Bartík 2022). Předmětem výzkumu se stal řez fortifikací v místech jejího poškození lesní cestou. Zdokumentovat se podařilo 22 m dlouhý profil, zachycující vnější část fortifikace v podobě jednoho příkopu a valu (obr. 13). V zásypu příkopu byly identifikovány polohy uhlíků, z nichž byly odebrány vzorky na radiokarbonové datování a environmentální analýzy. Archeologický materiál reprezentuje pouze jediný větší fragment ze dna keramické nádoby. Na základě výsledného AMS data může být lokalita chronologicky zařazena do mladšího stupně kultury s moravskou malovanou keramikou (Lengyel II). Ve vybraných částech lokality (tam, kde to dovozovala lesní vegetace) byla provedena také geofyzikální prospekce.

Obr. 13. Mouřínov. Sondážní řez fortifikací. Foto J. Bartík.

Fig. 13. Mouřínov. Profile of the fortification. Photo by J. Bartík.

Literatura

AMČR: Záznam M-202500998 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202500998>.

Čižmář, I., Hajnalová, M., Martínek, J., Parma, D., Popelka, M., Urban, E. 2020: Nová pravěká ohrazení na Vyškovsku. Výsledky využití digitálních výškopisných modelů a terénní prospekce v roce 2020. *Pravěk. Nová řada* 29, 193–208.

Urban, E., Bartík, J. 2022: Mouřínov (okr. Vyškov).

Přehled výzkumů 63(1), 136–137.

Summary

In 2025, a trial excavation was conducted at the Neolithic hilltop site of Mouřínov – ‘Prostřední vrch’ (Vyškov District; Čižmář et al. 2020; Urban, Bartík 2022). The investigation focused on a section of the fortification disturbed by a forest track. A 22-m-long profile was documented, revealing the outer part of the fortification in the form of a ditch and rampart (Fig. 13). Isolated concentrations of charcoal were identified within the ditch fill, from which samples were collected for radiocarbon dating and environmental analyses. AMS radiocarbon dating

places the site within the Lengyel II phase. Geophysical survey was also carried out in selected parts of the site where forest cover permitted.

Jaroslav Bartík, Eliáš Urban, David Cibulka, Klára Rybářová

Němčice nad Hanou (okr. Prostějov)

„Nadloučří“.

Lengyelská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum.

AMČR: M-202501911.

Lokalizace: WGS-84: 49.3474167N, 17.2113333E; 49.3468056N, 17.2114167E; 49.3467222N, 17.2125833E; 49.3469444N, 17.2129167E; 49.3465833N, 17.2158889E; 49.3466389N, 17.2178333E; 49.3465000N, 17.2228056E; 49.3464444N, 17.2279722E; 49.3471944N, 17.2301944E; 49.3476111N, 17.2143056E; 49.3473333N, 17.2140278E

V roce 2025 proběhl na katastru města Němčice nad Hanou v trati „Nadloučří“ záchraný archeologický výzkum související s modernizací železniční trati Brno–Přerov. Lokalita je situovaná severovýchodním směrem od centra města v mírně zvlněném terénu, severním a východním směrem ji obtéká Hraniční potok, jižně říčka Haná a bezejmenná zdrojnice. Nadmořská výška se zde pohybuje v rozmezí 200–230 m.

Díky záchranému archeologickému výzkumu byla prozkoumána polykulturní lokalita s 528 sídlištními objekty z vícero fází pravěku a středověku (viz oddíly Eneolit, Doba bronzová, Doba železná, Středověk a novověk). Na lokalitě však jednoznačně převažují sídlištní objekty patřící kultuře s moravskou malovanou keramikou. Jedná se o zásobní jámy, hliníky, mělké sídlištní objekty a funkčně blíže nespecifikované jámy. Z výplní objektů byla vyzvednuta početná kolekce keramických fragmentů (ve výzdobě se objevuje plošné bílé malování a výčnělky typu soví hlavičky), zlomky z figurálních plastik (obr. 14), dále např. štípaná a broušená kamenná industrie ale i kostěné nástroje. Předběžně lze osídlení datovat do rozmezí fází MMK Ib–IIa s pokračováním do mladšího stupně kultury s moravskou malovanou keramikou.

Obr. 14. Němčice nad Hanou. Zlomek figurální plastiky. Foto A. Šindlerová.

Fig. 14. Němčice nad Hanou. Fragment of a figurine. Photo by A. Šindlerová.

Literatura

AMČR: Záznam M-202501911 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202501911>.

Summary

In 2025, a rescue archaeological excavation was carried out in the ‘Nadloučří’ field (Němčice nad Hanou cadastral area, Prostějov District) in connection with the modernisation of the